

Czwartek, 15 września 2022 r.

P9_TA(2022)0320

Łamanie praw człowieka w związku z przymusową wywózką cywilów ukraińskich i przymusową adopcją dzieci ukraińskich w Rosji**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2022 r. w sprawie łamania praw człowieka w związku z przymusową wywózką cywilów ukraińskich i przymusową adopcją dzieci ukraińskich w Rosji (2022/2825(RSP))**

(2023/C 125/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Ukrainy i Rosji, w szczególności rezolucje z 7 kwietnia ⁽¹⁾, 5 maja ⁽²⁾ i 19 maja ⁽³⁾ 2022 r.,
- uwzględniając Kartę Narodów Zjednoczonych,
- uwzględniając europejską konwencję praw człowieka,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,
- uwzględniając konwencje haskie,
- uwzględniając konwencje genewskie i towarzyszące im protokoły dodatkowe,
- uwzględniając Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK),
- uwzględniając Międzynarodową konwencję o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. i protokoły dodatkowe do niej,
- uwzględniając Konwencję w sprawie zapobiegania zbrodniom ludobójstwa i karania takich zbrodni,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej w sprawie Ukrainy z dnia 30 maja 2022 r.,
- uwzględniając sprawozdania Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) z 13 kwietnia i 14 lipca 2022 r. w sprawie naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego i praw człowieka, zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości popełnionych w Ukrainie,
- uwzględniając sprawozdania komisarza parlamentu Ukrainy ds. praw człowieka,
- uwzględniając dyskusję na forum Rady Bezpieczeństwa ONZ w dniu 7 września 2022 r. na temat przymusowych wysiedleń i deportacji obywateli Ukrainy, a także przymusowych adopcji ukraińskich dzieci w Rosji,
- uwzględniając sprawozdanie organizacji Human Rights Watch pt. „We Had No Choice: Filtration and the Crime of Forcibly Transferring Ukrainian Civilians to Russia” [Nie mieliśmy wyboru – filtracja i zbrodnie przymusowego wysiedlania ukraińskich cywilów do Rosji] z dnia 1 września 2022 r.,
- uwzględniając art. 144 ust. 5 i art. 132 ust. 4 Regulaminu,

⁽¹⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 kwietnia 2022 r. w sprawie ochrony w UE dzieci i młodzieży uciekających przed wojną w Ukrainie, Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0120.

⁽²⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 5 maja 2022 r. w sprawie wpływu wojny w Ukrainie na kobiety, Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0206.

⁽³⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie zwalczania bezkarności za zbrodnie wojenne w Ukrainie, Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0218.

Czwartek, 15 września 2022 r.

- A. mając na uwadze, że 24 lutego 2022 r. Federacja Rosyjska rozpoczęła niesprowokowaną, nieuzasadnioną i bezprawną wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie; mając na uwadze, że od początku inwazji na Ukrainę na pełną skalę Rosja dopuściła się masowych i poważnych naruszeń praw człowieka i zbrodni wojennych, w tym masowych zabójstw cywilów i jeńców wojennych, tortur, przemocy seksualnej, wymuszonych zaginięć, przymusowych deportacji, grabieży oraz utrudniania ewakuacji i konwojów humanitarnych, które to czyny są zakazane na mocy prawa międzynarodowego i muszą być ścigane;
- B. mając na uwadze, że według szacunków ukraińskiego komisarza ds. praw człowieka (Rzecznik Praw Obywatelskich) od 24 lutego 2022 r. ponad milion Ukraińców przymusowo deportowano do Federacji Rosyjskiej, często aż na daleki wschód Rosji; mając na uwadze, że różne źródła podają, iż liczby te są niedoszacowane, przy czym najwyższe szacunki mówią o liczbie 2,5 mln i liczba ta stale rośnie; mając na uwadze, że przymusowe deportacje z Ukrainy, organizowane przez tzw. obozy filtracyjne, wykazują silne historyczne podobieństwo do przymusowych masowych deportacji z czasów Związku Radzieckiego i do obozów koncentracyjnych Gułagu; mając na uwadze, że przymusowe przesiedlenie jest zbrodnią wojenną i może być uznane za zbrodnię przeciwko ludzkości;
- C. mając na uwadze, że organizacje międzynarodowe, takie jak OBWE i ONZ, uznały wymuszone deportacje ukraińskich cywilów do Federacji Rosyjskiej na dużą skalę za jedno z najpoważniejszych naruszeń międzynarodowego prawa humanitarne, jakich dopuściła się Federacja Rosyjska w czasie wojny napastniczej przeciwko Ukrainie;
- D. mając na uwadze, że Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka (OHCHR) sprawdziło istnienie zjawiska tzw. filtracji, obejmującej szeroko zakrojone, obowiązkowe, represyjne i stanowiące nadużycie postępowanie sprawdzające, które doprowadziło do licznych naruszeń praw człowieka wobec obywateli Ukrainy; mając na uwadze, że ukraińscy cywile byli faktycznie internowani, kiedy czekali na przeprowadzenie tego procesu, którego czas trwania wahał się od kilku godzin do prawie miesiąca; mając na uwadze, że podczas tzw. filtracji obywatele ukraińscy są poddawani szczegółowym przesłuchaniom i kontroli osobistej, czemu niekiedy towarzyszy przymusowe pozbawianie odzienia i tortury; mając na uwadze, że w takich okolicznościach ukraińskie kobiety i dziewczęta są narażone na wykorzystywanie seksualne;
- E. mając na uwadze, że proces filtracji ma charakter systematyczny i stanowi masowe nielegalne gromadzenie danych, dzięki czemu władze rosyjskie gromadzą ogromne ilości danych osobowych o ukraińskich cywilach, w tym ich dane biometryczne; mając na uwadze, że stanowi to wyraźne naruszenie prawa do prywatności i może narażać osoby poddawane temu procederowi na ataki w przyszłości;
- F. mając na uwadze, że w trakcie tego procesu władze rosyjskie często konfiskują ukraińskie paszporty i zmuszają Ukraińców do podpisania umów o pozostaniu w Rosji, co ogranicza ich możliwości powrotu do domu i najwyraźniej ma na celu zmianę struktury demograficznej Ukrainy; mając na uwadze, że oprócz przymusowych deportacji i adopcji Rosja w swojej geopolitycznej koncepcji tzw. rosyjskiego świata (ruskiej mir) na okupowanych terytoriach Ukrainy prowadzi przyspieszoną rusyfikację;
- G. mając na uwadze, że obywatele Ukrainy, którzy nie przejdą procesu filtracji, są przetrzymywani i przenoszeni do rosyjskich ośrodków detencyjnych i kolonii karnych oraz są narażeni na poważną krzywdę, w tym tortury i złe traktowanie, lub padają ofiarą wymuszonego zaginięcia; mając na uwadze, że OHCHR udokumentowało wiarygodne doniesienia o oddzielaniu dzieci od rodzin, gdy towarzysząca im osoba dorosła nie przeszła procesu filtracji;
- H. mając na uwadze, że dzieci uciekające przed wojną, zwłaszcza bez opieki, są narażone na większe ryzyko przemocy, nadużyć i wykorzystywania, a także mogą zaginać i paść ofiarą handlarzy ludźmi, zwłaszcza podczas przekraczania granic, natomiast dziewczęta są szczególnie narażone na przemoc ze względu na płeć;
- I. mając na uwadze, że 3 września 2022 r. ukraiński Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził, iż już ponad 200 tys. dzieci przymusowo zabrano do Federacji Rosyjskiej z zamiarem przekazania ich do adopcji rodzinom rosyjskim, a także był w stanie zweryfikować okoliczności przymusowej deportacji 7 tys. ukraińskich dzieci; mając na uwadze, że władze rosyjskie celowo oddzielają ukraińskie dzieci od rodziców i uprowadzają dzieci z sierocińców, innych placówek dla dzieci i szpitali w celu przekazania ich do adopcji w Rosji; mając na uwadze, że to działanie Federacji Rosyjskiej ma charakter systematyczny, jest prowadzone na dużą skalę i obejmuje m.in. likwidację akt osobowych deportowanych osób;

Czwartek, 15 września 2022 r.

- J. mając na uwadze, że Ukraina stworzyła portal „Dzieci wojny”, aby umożliwić rodzicom zagubionych, wysiedlonych i deportowanych dzieci dzielenie się wszystkimi dostępnymi danymi;
- K. mając na uwadze, że kiedy dzieci przebywają już na terytoriach okupowanych przez Rosję lub w samej Rosji, proces powrotu lub połączenia się z opiekunami jest niezwykle złożony; mając na uwadze, że w sytuacji braku formalnych procedur dotyczących powrotu ukraińskich dzieci na Ukrainę lub ponownego łączenia ich z rodzicami lub opiekunami odpowiedzialność za ten proces w dużej mierze spoczywa na zainteresowanych osobach, które otrzymują wsparcie od lokalnych wolontariuszy i organizacji pozarządowych oraz dzięki zakulisowym negocjacjom;
- L. mając na uwadze, że 25 i 30 maja 2022 r. prezydent Władimir Putin podpisał dekrety upraszczające procedurę przyznawania obywatelstwa rosyjskiego obywatelom ukraińskim, w tym dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej, oraz dotyczące adopcji ukraińskich dzieci przez rosyjskie rodziny, co jeszcze bardziej komplikuje ich powrót na Ukrainę i ułatwia proces przymusowej asymilacji ukraińskich dzieci; mając na uwadze, że do tej pory setki ukraińskich dzieci otrzymały rosyjskie obywatelstwo i zostały wysłane do nowych rodziców w różnych regionach Rosji;
- M. mając na uwadze, że prawo międzynarodowe jednoznacznie zakazuje deportacji na terytorium okupowanym lub z terytorium okupowanego na terytorium sił okupacyjnych, co stanowi poważne naruszenie konwencji genewskich i zbrodni wojenną na mocy statutu rzymskiego; mając na uwadze, że prawo międzynarodowe i praktyka międzynarodowa zabraniają adopcji w sytuacjach nadzwyczajnych lub bezpośrednio po nich; mając na uwadze, że Ukraina przyjęła moratorium na transgraniczne adopcje na wczesnym etapie wojny; mając na uwadze, że Konwencja ONZ o prawach dziecka i czwarta konwencja genewska zakazują siłom okupacyjnym zmiany statusu osobistego dzieci, w tym ich obywatelstwa;
- N. mając na uwadze, że zgodnie z art. II Konwencji ONZ w sprawie zapobiegania zbrodniom ludobójstwa i karania ich ludobójstwem jest przymusowe przenoszenie dzieci z jednej grupy do innej grupy w zamiarze zniszczenia w całości lub w części grup narodowych, etnicznych, rasowych lub religijnych;
- O. mając na uwadze, że osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami i inne grupy szczególnie wrażliwe są bardziej narażone na uwięzienie na okupowanych przez Rosję obszarach lub w Rosji, ponieważ często są umieszczane wbrew ich woli w obiektach takich jak placówki opiekuńczo-pielęgnacyjne znajdujące się w Rosji lub na obszarach okupowanych przez Rosję; mając na uwadze, że obiekty te są instytucjami zamkniętymi, a umieszczanie tam osób znajdujących się w trudnej sytuacji zasadniczo narusza ich prawo do swobodnego przemieszczania się;
- P. mając na uwadze, że obywatele Ukrainy w Rosji i na terenach okupowanych przez Rosję, napotyka poważne trudności, takie jak brak środków utrzymania, brak możliwości wymiany ukraińskiej waluty lub wypłacania środków pieniężnych przy użyciu kart bankowych, brak odzieży i artykułów higienicznych oraz brak możliwości kontaktu z krewnymi; mając na uwadze, że ukraińska ludność cywilna jest przymusowo przesiedlana na obszary w Rosji znajdujące się w trudnej sytuacji gospodarczej lub odizolowane, często na Syberii, i nie ma możliwości powrotu; mając na uwadze, że osoby próbujące opuścić Rosję często napotyka trudności w przekraczaniu granicy z Rosji, ponieważ nie posiadają odpowiednich dokumentów tożsamości, które zostały w Ukrainie podczas ucieczki przed wojną lub zostały skonfiskowane przez władze rosyjskie;
- Q. mając na uwadze, że zniekształcona narracja o II wojnie światowej leży u podstaw propagandy Kremla uzasadniającej wojnę napastniczą prowadzoną obecnie przez Rosję przeciwko Ukrainie;
1. z całą stanowczością potępia wojnę napastniczą Federacji Rosyjskiej przeciw Ukrainie, a także aktywny udział w niej Białorusi, i domaga się, aby Rosja natychmiast zakończyła wszystkie działania wojskowe w Ukrainie i bezwarunkowo wycofała wszystkie siły zbrojne i sprzęt wojskowy z całego terytorium Ukrainy uznanego przez społeczność międzynarodową; wyraża jednomyślnie solidarność z narodem ukraińskim, w pełni popiera niepodległość, suwerenność i integralność terytorialną Ukrainy w granicach uznanych przez społeczność międzynarodową oraz podkreśla, że wojna ta stanowi poważne naruszenie prawa międzynarodowego;
  2. zdecydowanie potępia sygnalizowane akty okrucieństwa popełniane przez rosyjskie siły zbrojne, ich pełnomocników i różne władze okupacyjne, w szczególności przymusową deportację ukraińskich cywilów, w tym dzieci, do Rosji, a także odrażające praktyki Rosji w tzw. obozach filtracyjnych, w których rodziny są rozdzielane, a osoby uznane za „niepewne” znikają;

Czwartek, 15 września 2022 r.

3. wzywa Rosję, aby w pełni przestrzegała zobowiązań wynikających z prawa międzynarodowego oraz natychmiast zaprzestała przymusowych deportacji i przymusowego przenoszenia ukraińskich cywilów do Rosji i na terytoria okupowane przez Rosję, wszelkich przymusowych przesiedleń dzieci na terytoria okupowane przez Rosję i do Federacji Rosyjskiej, a także wszelkich międzynarodowych adopcji dzieci przeniesionych z całego uznanego przez społeczność międzynarodową terytorium Ukrainy; wzywa Rosję, aby uchyliła wszystkie przepisy ułatwiające adopcję ukraińskich dzieci;
4. podkreśla, że organizacje międzynarodowe i europejskie, w tym Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża, Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców, Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji i OHCHR, muszą mieć nieograniczoną możliwość wizytowania obozów filtracyjnych i innych miejsc, w których umieszczani są obywatele Ukrainy po przeniesieniu do Rosji i na terytoria okupowane przez Rosję, muszą być w stanie monitorować te obiekty i udzielać pomocy zarówno tym obywatelom ukraińskim, którzy chcą wrócić na terytorium Ukrainy, jak i tym, którzy – bez przejeżdżania przez terytorium Ukrainy – chcą udać się do państwa trzeciego i ubiegać się o azyl lub status uchodźcy, lub o połączenie rodzin;
5. domaga się, aby Federacja Rosyjska niezwłocznie podała nazwiska i informacje o miejscu pobytu i dobrostanie wszystkich zatrzymanych lub deportowanych Ukraińców oraz zezwoliła na bezpieczny powrót i – poprzez ustanowienie bezpiecznych kanałów komunikacji i podróży – umożliwiła bezpieczny powrót wszystkich ukraińskich cywilów, w tym dzieci, w szczególności tych, którzy zostali przymusowo deportowani na terytorium Federacji Rosyjskiej lub na terytoria ukraińskie okupowane obecnie przez Federację Rosyjską;
6. wzywa wszystkie państwa i organizacje międzynarodowe, aby wywierały nacisk na Rosję, żeby przestrzegała zakazu przymusowych przesiedleń, m.in. przymusowej ewakuacji ludności cywilnej do miejsc, do których nie chce jechać, oraz żeby ułatwiała bezpieczny przejazd ludności cywilnej, w szczególności grup szczególnie wrażliwych, do wybranych miejsc;
7. domaga się, aby Rosja w pełni wywiązywała się ze swoich zobowiązań i zaprzestała systematycznej filtracji, aby wstrzymała wszelkie trwające gromadzenie i zatrzymywanie danych biometrycznych, usunęła nielegalnie zgromadzone dane oraz zadbała o to, by ludność cywilna mogła bezpiecznie i pod międzynarodowym nadzorem dobrowolnie wyjechać na terytorium kontrolowane przez Ukrainę; wzywa Rosję do zaprzestania wszelkich prób rusefikacji i pozbawiania Ukraińców ich tożsamości narodowej;
8. podkreśla, że dzieci odseparowanych od rodziców w czasie wojny lub w nadzwyczajnej sytuacji humanitarnej nie można uznawać za sieroty i trzeba im zezwolić na szybki powrót i ponowne połączenie z rodzicami lub opiekunami prawnymi oraz trzeba im dać taką możliwość;
9. wzywa władze Federacji Rosyjskiej, aby natychmiast przyznały organizacjom międzynarodowym, takim jak OHCHR i UNICEF, dostęp do wszystkich ukraińskich dzieci, które zostały przymusowo deportowane na terytoria okupowane przez Rosję i do Rosji; wzywa władze rosyjskie, aby zapewniły ukraińskim dzieciom przebywającym w Rosji i na terytoriach okupowanych przez Rosję bezpieczeństwo i dobrostan oraz aby chroniły je przed niebezpieczeństwem wynikającym z wojny i jej skutkami;
10. apeluje o natychmiastowe utworzenie unijnego pakietu ochrony dzieci, aby chronić dzieci i młodzież uciekające przed wojną w Ukrainie i pomagać im, obejmującego bezpieczną podróż, ochronę przed przemocą, niegodziwym traktowaniem, wykorzystywaniem i handlem ludźmi, a także pomoc doraźną, działania zmierzające do łączenia rodzin i długoterminową pomoc w rehabilitacji;
11. wzywa wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz państwa członkowskie, aby mówili o trudnym położeniu grup szczególnie wrażliwych, w tym dzieci, osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, w publicznych oświadczeniach UE na temat przymusowych przesiedleń, a także aby wspierali na miejscu aktywistów i organizacje pozarządowe, którzy starają się opiekować takimi osobami i ułatwiać im bezpieczny powrót;
12. wzywa Komisję i państwa członkowskie do współpracy z władzami Ukrainy, organizacjami międzynarodowymi i społeczeństwem obywatelskim, aby ustanowić mechanizmy dokumentowania przypadków przymusowych przesiedleń (liczba i tożsamość osób, w tym dzieci, miejsce pobytu osób, które nie przeszły procesu filtracji, warunki ich pobytu w Rosji itp.), m.in. w celu stwierdzenia miejsca pobytu tych osób, ich repatriacji, w szczególności zaginionych dzieci, oraz pomocy w łączeniu i odszukiwaniu rodzin; podkreśla, że trzeba gromadzić informacje, takie jak imiona i nazwiska osób, które zaginęły podczas procesu filtracji, informacje o ich przymusowym przetrzymywaniu lub przeniesieniu do Rosji;

Czwartek, 15 września 2022 r.

13. wzywa państwa członkowskie, aby za pośrednictwem swoich misji dyplomatycznych w Rosji pomagały w wydawaniu tymczasowych dokumentów podróży umożliwiających obywatelom Ukrainy, którzy utknęli w Rosji bez dokumentów tożsamości lub dokumentów podróży, opuszczenie kraju, jeżeli sobie tego życzą, oraz, w razie potrzeby, zapewniały im tymczasowe schronienie w UE;
14. zdecydowanie potępiła rosyjskie dekrety prezydenckie z 25 i 30 maja 2022 r.;
15. wzywa Rosję, aby zrezygnowała z polityki paszportyzacji i umożliwiła Ukraincom zachowanie oryginalnych dokumentów tożsamości;
16. podkreśla z mocą, że sprawcy zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości oraz, być może, ludobójstwa lub aktów popełnianych z zamiarem ludobójstwa, a także odpowiedzialni za nie urzędnicy rządowi i dowódcy wojskowi muszą zostać pociągnięci do odpowiedzialności; zauważa, że przymusowa relokacja i deportacja ukraińskich dzieci, w tym dzieci z placówek opieki, do Federacji Rosyjskiej i na terytoria okupowane przez Rosję oraz ich przymusowa adopcja przez rosyjskie rodziny stanowią naruszenie prawa ukraińskiego i międzynarodowego, w szczególności art. II Konwencji ONZ w sprawie zapobiegania zbrodniom ludobójstwa i karania ich; w związku z tym wzywa państwa członkowskie, aby wspierały działania władz ukraińskich i międzynarodowych na rzecz gromadzenia, dokumentowania i przechowywania dowodów naruszeń praw człowieka popełnionych podczas rosyjskiej wojny przeciwko Ukrainie;
17. wzywa rząd Ukrainy do ratyfikowania Rzymskiego Statutu MTK, aby ułatwić ściganie zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości, w tym przymusowych deportacji, oraz wzywa wszystkie kraje europejskie do podpisania lub ratyfikowania Międzynarodowej konwencji ONZ o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem;
18. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby wspierały wszystkie zasadne procesy międzynarodowe i krajowe, w tym na zasadzie jurysdykcji uniwersalnej, oraz prowadziły postępowania w sprawie zarzutów zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych w celu pociągnięcia wszystkich sprawców do odpowiedzialności przed sądem, w tym w sprawie przymusowych przesiedleń, przymusowych adopcji i wymuszonych zaginięć; z dużym zadowoleniem przyjmuje toczące się postępowania przygotowawcze MTK w tej sprawie;
19. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby udzieliły wsparcia politycznego, prawnego, technicznego, finansowego i każdego innego rodzaju, niezbędnego do ustanowienia specjalnego trybunału zajmującego się zbrodnią agresji ze strony Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie;
20. wyraża zadowolenie z szybkiego przyjęcia sankcji przez Radę i apeluje o nieustanną jedność instytucji UE i państw członkowskich w obliczu napaści Rosji na Ukrainę, a także o wysoki poziom koordynacji w grupie G-7; wzywa wszystkich partnerów, w szczególności kraje kandydujące do UE i potencjalne kraje kandydujące, do dostosowania się do tych pakietów sankcji; apeluje o rozszerzenie listy osób objętych sankcjami, w szczególności o wszystkie podmioty i osoby wskazane jako odpowiedzialne za przygotowanie i organizację przymusowych deportacji i przymusowych adopcji lub za funkcjonowanie tzw. obozów filtracyjnych;
21. zauważa silne historyczne podobieństwa między zbrodniami popełnianymi przez Rosję w Ukrainie a zbrodniami sowieckimi na terytoriach okupowanych przez Związek Radziecki; uznaje masowe deportacje sowieckie, nakazane, planowane i wykonane przez radziecki reżim komunistyczny oraz cały system Gułagu za zbrodnie przeciwko ludzkości; podkreśla znaczenie, jakie pamięć o przeszłości, badania historyczne i edukacja na temat totalitarnej przeszłości ma dla zwiększenia świadomości obywatelskiej i budowania odporności na dezinformację; apeluje o dogłębną ocenę historyczną i prawną oraz przejrzystą debatę publiczną na temat zbrodni sowieckich, przede wszystkim w samej Rosji, aby uniemożliwić powtórzenie się podobnych przestępstw w przyszłości;
22. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Radzie Europy, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Biuru Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka, Biuru Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców, Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji, Międzynarodowemu Komitetowi Czerwonego Krzyża, Międzynarodowemu Trybunałowi Karnemu, Funduszowi Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci, prezydentowi, rządowi i parlamentowi Ukrainy, władzom białoruskim oraz prezydentowi, rządowi i parlamentowi Federacji Rosyjskiej.